

EYE-TH I EAR-TH. DEKOLONIZACJA PERCEPCJI

Dagmara Stanosz

Uniwersytet Śląski

Muzeum Śląskie

ORCID 0009-0009-4030-5865

STRESZCZENIE

Omawiane w artykule prace artystki Nancy O. Rourke z kolekcji Muzeum Śląskiego w Katowicach oraz mural w Uniwersytecie Gallaudeta w Waszyngtonie odnoszą się do procesów asymilacji, akulturacji, a także dyskryminacji językowo-sensorycznej. Ich krytyczny charakter skłania do pytania, czy współczesne muzea zamiast „protetyki percepcji” mogą uwzględniać emiczną perspektywę grup dotąd marginalizowanych? Jak włączyć ją do narracji kuratorskiej? Rourke przedstawia zarówno lokalny, jak i globalny fenomen wspólnoty g/Głuchych w kontekście praw człowieka, kolonizacji językowej i systemowego wykluczenia grup mniejszościowych. Autorka artykułu odnosi się do prac artystki, stawiając pytanie o definicję inkluzywnego tekstu kuratorskiego.

SŁOWA KLUCZOWE

kolonizacja językowa, audyzm, perspektywa emiczno-etyczna, dostępność, inkluzywność

METADANE

Muz., 2026(67)

Rocznik, eISSN 2391-4815

Data przyjęcia: 01.2026

Data recenzji: 05.2026

Data akceptacji: 05.2026

Data publikacji: 06.2026

DOI: 10.69500/m.111

EYE-TH AND EAR-TH: THE DECOLONIZATION OF PERCEPTION

Dagmara Stanosz

Uniwersytet Śląski

Muzeum Śląskie

ORCID 0009-0009-4030-5865

EXECUTIVE SUMMARY

This article examines works by artist Nancy O. Rourke held in the collections of the Silesian Museum in Katowice and Gallaudet University in Washington, D. C. These works engage with processes of assimilation, acculturation, and linguistic and sensory discrimination. Their critical character prompts a central question: rather than resorting to ‘perceptual prosthetics’, can contemporary museums genuinely incorporate the emic perspectives of historically marginalized groups – and if so, how might these perspectives be woven into curatorial narratives? Rourke situates the local and global Deaf community within broader frameworks of human rights, linguistic colonization, and the systemic exclusion of minority groups. Drawing on the artist’s works, the author explores what it means to craft a genuinely inclusive curatorial text.

KEYWORDS

linguistic colonization, audism, emic-etic perspective, accessibility, inclusivity

METADATA

Muz., 2026(67)

Annual, eISSN 2391-4815

Received: 01.2026

Reviewed: 05.2026

Accepted: 05.2026

Published: 06.2026

DOI: 10.69500/m.111

Copyright: @Narodowy
Instytut Muzeów

WYDAWCA

Narodowy Instytut Muzeów © 2026
rocznikmuzealnictwo.nim.gov.pl

Copyright: @National Institute
for Museums

PUBLISHER

National Institute for Museums © 2026
rocznikmuzealnictwo.nim.gov.pl

PROBLEMATYKA I PYTANIA BADAWCZE

Dorota Folga-Januszewska zwróciła uwagę na odrębność „języka muzeów”, którego cechą jest brak założonego podziału na słowo, obraz, wrażenie zmysłowe i stan emocjonalny. Język ten opiera się na komunikacji werbalnej, obrazowej i dźwiękowej, korzystając także z symboli, znaków umownych i właściwości fizycznych obiektów, dzięki którym poszczególne muzea „nadają” komunikat o swojej misji, sposobach działania, historii i kontekście (Folga-Januszewska 2015, s. 13). Tę multisensoryczną perspektywę warto uzupełnić reprezentacjami kulturowymi grup marginalizowanych, w tym g/Głuchych jako wspólnoty języka i wykluczenia.

W praktykach związanych z rozwijającym się w muzealnictwie obszarem dostępności da się zauważyć nieuświadomioną postawę paternalistyczną – wprowadzanie rozwiązań uważanych za właściwe z perspektywy dominującej większości, która udostępnia wybrane przez siebie elementy mniejszościom. Niski stopień partycypacji grup o innym typie percepcji potwierdza tylko tezę, że muzeum jest miejscem wielu aporii (Folga-Januszewska 2015, s. 13). Włączanie może stać się wykluczające, udostępnianie bez partycypacji może nosić cechy praktyk quasikolonialnych – narzucania rozwiązań bez uznania stanowiska grupy. Harlan Lane czy Peter V. Paul zwrócili uwagę na ryzyko postaw typowych dla kolonializmu i ableizmu w interpretacji zjawisk dotyczących g/Głuchych (Lane 1996). Uznanie jedynie perspektywy zewnętrznej, podobnie jak to miało miejsce w kontekście wprowadzania zewnętrznie skonstruowanych modeli edukacji (Paul 2021), prowadzi do wymazywania lub ignorowania treści ważnych z perspektywy grupy, niepełnych interpretacji lub przekłamań w opracowaniach historycznych.

W amerykańskim języku migowym znajdziemy metaforę „Eyeth” (od eye – oko), będącą grą znaczeń z pojęciem „Earth” (od ear – ucho)¹. Motyw oczu i uszu ma na celu podkreślenie roli wizualności w świecie wspólnoty widzenia, a nie słyszenia (Lane i in. 2011). Metafora ta przypomina o barierach poznawczych i językowych, które dzielą świat mówiących i migających. Innym rodzajem aporii muzealnej jest dotyk – źródło poznania estetycznego dla osób niewidomych i głuchoniewidomych oraz zakazana praktyka w przestrzeniach ekspozycyjnych dla osób widzących. W tym artykule odwołuję się do związanej z nim haptyki jedynie na zasadzie kontekstu i uzupełnienia. W świetle paradoksów oraz dyskusji muzealnych na temat inkluzywności powstaje pytanie, jak definiować inkluzywną narrację oraz inkluzywny tekst kuratorski?

STAN BADAŃ

Poruszana w artykule problematyka ma charakter interdyscyplinarny, łącząc zagadnienia z zakresu muzeologii (Folga-Januszewska 2015; Vergès 2024), antropologii sensorycznej i socjologii (Classen 2017; Bourdieu 2002), z uwzględnieniem źródeł dotyczących *Deaf Studies* (Holcomb 2023; Lane i in. 2011; Kusters 2015; Paul 2021) oraz uzupełniając – tyflogologii (Kłopotowska 2016; Grassini 2021).

METODOLOGIA

Przedmiotem analizy porównawczej są dwie prace Rourke: *Druga fala Mediolanu* z kolekcji Muzeum Śląskiego oraz mural *Ziemia uznania*, eksponowany w galerii Uniwersytetu Gallaudeta w latach 2024–2026. Dla narracji haptycznej porównawczo odwołuję się do reliefu *Guernica* z Państwowego Muzeum Dotyku im. Homera w Ankonie. Uzupełnienie stanowią obserwacja uczestnicząca oraz rozmowy prowadzone w środowisku osób g/Głuchych oraz niewidomych/głuchoniewidomych w ramach mojej pracy zawodowej w Muzeum Śląskim (2010–2026), wywiady swobodne przeprowadzone przeze mnie z Rourke oraz Tabithą Jacques z Uniwersytetu Gallaudeta w Waszyngtonie, a także mój czynny udział w warsztatach Państwowego Muzeum Dotyku w Ankonie podczas wizyty badawczej w 2025 r. Materiały muzealne oraz wywiady dostępne są w archiwum Muzeum Śląskiego oraz dokumentacji badawczej projektu „Mapowanie percepcji. Projektowanie narracji inkluzywnych w przestrzeniach muzealnych”².

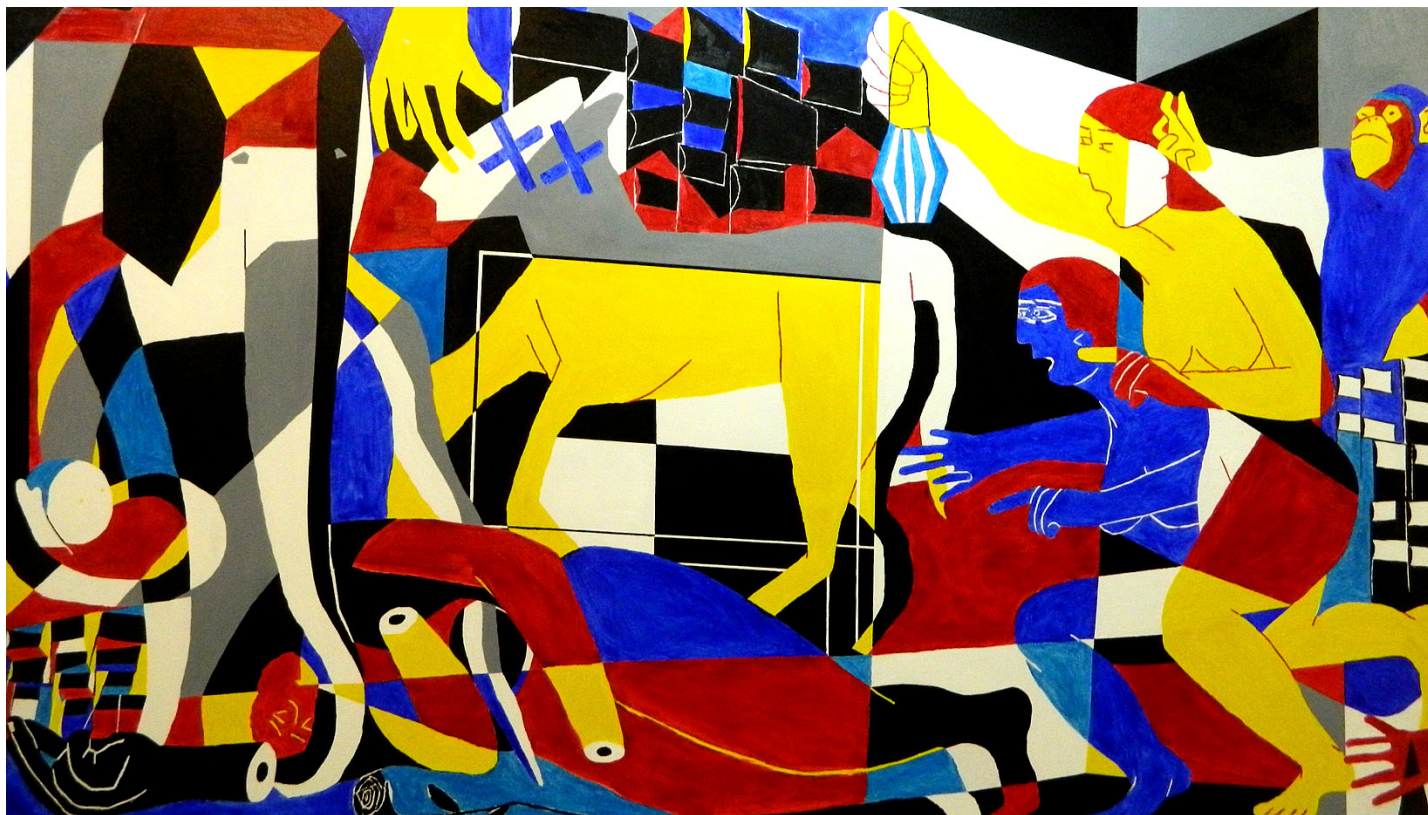
DYSKUSJA

Twórczość Rourke stanowi dla mnie punkt wyjścia do dyskusji nad uwzględnieniem emicznej perspektywy w definiowaniu inkluzywnego tekstu kuratorskiego. W artykule odwołuję się do przykładów z Uniwersytetu Gallaudeta w Waszyngtonie, Państwowego Muzeum Dotyku w Ankonie oraz Muzeum Śląskiego w Katowicach – instytucji wyróżniających się wielojęzycznością i różnorodnością sensoryczną. Każdą z nich charakteryzuje odrębny habitus językowy określający jej *genius loci*. Misją Uniwersytetu Gallaudeta są badania i rozwój kultury g/Głuchych. Dominuje amerykański język migowy (ASL), wspomagany językiem angielskim. W Muzeum Śląskim językiem podstawowym jest polski (wraz ze śląskim regionalnym), uzupełniany o angielski i niemiecki, a także polski język migowy (PJM) oraz International Sign. W Państwowym Muzeum Dotyku w Ankonie dominują włoski język foniczny i migowy z ścieżką w alfabecie Braille’a, język angielski oraz esperanto. W każdej wymienionej instytucji znajdują się ścieżki dotykowe.

Istotne dla dyskusji są pojęcia *Deaf Gain* i *Disability Gain*, wprowadzone po raz pierwszy do dyskursu w interdyscyplinarnych studiach nad głuchotą (*Deaf Studies*) oraz niepełnosprawnością (*Disability Studies*). Pojęcie *Deaf Gain* dotyczy pozytywnego wkładu języków przestrzenno-wizualnych w różnorodność poznawczą, twórczą i kulturową ludzkiego doświadczenia (Bauman i Murray 2010, s. 212). W nawiązaniu do tej idei rozwinęła się koncepcja *Disability Gain*, dla której podstawą były prace Rosemare Garland-Thomson oraz jej idea niepełnosprawności jako źródła twórczości, nowej wiedzy, sposobów bycia i relacji, które wzbogacają świat, a nie tylko go ograniczają (Garland-Thomson 2012, s. 347). Głusi definiujący swoją tożsamość przez pryzmat języków migowych odrzucają stygmatyzację niepełnosprawnością w rozumieniu „niekompletności”, czego wyrazem są koncepcje *deafnicity* czy *deafhood*³. Koncepcje te wpisują się w emiczną perspektywę grupy, która dąży do emancypacji i zwiększenia reprezentacji kulturowej.

Przykładem emicznej perspektywy w kreowaniu znaczeń kulturowych może być nurt De’VIA⁴, którego reprezentantką jest Rourke⁵. Zdefiniowany w 1989 r. przez grupę artystów i artystek g/Głuchych wyrażał afirmację głuchej tożsamości oraz opór wobec audyzmu⁶. Charakteryzowała go kontrnarracja wobec dominującej kultury słyszących (reinterpretacja motywu oczu, dłoni, ust, implantów ślimakowych, skrępowanych rąk czy czarnych flag)⁷ jako wyrazu artywizmu⁸. Jedną ze znaczących kontrnarracji jest przedstawienie sylwetki Alexandra Grahama Bella⁹. W *Drugiej fali Mediolanu* wizerunkowi „wynalazcy” (przedstawianego tak m.in. na wystawie w Narodowym Muzeum Historii

Ameryki w Waszyngtonie, części kompleksu Smithsonian Museums) Rourke przeciwstawia „słonia w pokoju” – alegorię zdrajcy¹⁰. Motyw ten jest przywoływany w kontekście historii edukacji i systemowego wykluczenia g/Głuchych na całym świecie.

1. Nancy Rourke, *The Second Wave of Milan*, instalacja artystyczna, Muzeum Śląskie w Katowicach

„Instrukcje” dołączane przez artystkę do obrazów pełnią rolę klucza interpretacyjnego, umożliwiając zrozumienie ich warstwy krytyczno-politycznej. Są przykładem emicynnej interpretacji i punktem wyjścia do dyskusji na temat definicji inkluzywnego tekstu kuratorskiego. Ten powinien uwzględniać wzorce kulturowe, sensoryczne i językowe społeczności, której dotyczy lub z której pochodzi. Zagadnienie to łączy się z istotnym dla muzealnictwa dyskursem postkolonialnym, autorefleksją nad mechanizmami wykluczenia epistemicznego (Fricker 2007), które można odnieść zarówno do mniejszości etnicznych, jak i grup z niepełnosprawnościami.

W obrazie *Druga fala Mediolanu* motyw cierpienia artystka wykorzystuje do wizualnego przedstawienia audyzmu. Tytuł nawiązuje do Kongresu Edukacji Głuchych w Mediolanie (1880), na którym wprowadzono zakaz nauczania języków migowych na rzecz metody oralnej (silnie wspieranej m.in. przez Bella). Kompozycja odwołuje się do obrazu *Guerniki* Pabla Picassa, stawiając przed widzami pytanie o miejsce historii g/Głuchych w społeczeństwie słyszących.

Antyableistyczna postawa artystki jest silnie związana z krytyką postkolonialną – w sensie historycznym i świadomościowym. Mural *Ziemia uznania*¹¹ przedstawia znaki migowe używane przez Głuchych Indian Piscataway i Nacotchtank¹² – ludów,

na których ziemi stoi Uniwersytet Gallaudeta. Artystka podkreśla analogie między relacjami rdzennej ludności a plemiennością g/Głuchych, internatami przeznaczanymi dla rdzennych Amerykanów a szkołami dla niesłyszących, w których tak samo obowiązywały zakaz języka ojczystego czy przymusowa asymilacja. W czasach „szkół z internatem dla Indian” rdzenni uczniowie byli zmuszani do uczęszczania do szkół, gdzie: zakazano im używania języków plemiennych, obcinano im włosy, zmuszano do noszenia „amerykańskich” ubrań, nakazano im przejście na chrześcijaństwo. Szkoły z internatem dla osób niesłyszących były również miejscami, w których rdzenni mieszkańcy niesłyszący doświadczyli traumy związanej z przymusowym porzuceniem swojego języka i kultury¹³.

2. Nancy Rourke, *Land of Acknowledgement*, mural, 2024–2026, Uniwersytet Gallaudeta w Waszyngtonie

Teksty kuratorskie do *Drugiej fali Mediolanu* oraz muralu *Ziemia Obiecana* można uznać za typ narracji emicjno-etycznej, w której perspektywa artysty i kuratora jest jednocześnie stanowiskiem grupy, którą oboje reprezentują. Dla potrzeb

tego artykułu kontekstem i uzupełnieniem dyskusji może być replika dotykowa *Guerniki* z Państwowego Muzeum Dotyku w Ankonie. Medium dla interpretacji estetycznej jest tutaj dotyk, faktograficznej – opis audiodeskryptywny. Zestawienie kodów związanych z doświadczeniem słyszących (*Guernica*), g/Głuchych (*Druga fala Mediolanu*) z interpretacją dotykową nasuwa pytanie o znaczenie wzorów percepcyjnych w interpretacji dziedzictwa kulturowego i wynikających z nich domen mentalnych. Brak uwzględnienia tej perspektywy niesie ze sobą ryzyko przekłamań w opisie muzealiów i popularyzacji wiedzy na ich temat.

3. Praca zbiorowa, dar Wolnego Uniwersytetu Cinque Castelli – relief inspirowany *Guerniką* Pabla Picassa, skala 1 : 2,77, Państwowe Muzeum Dotyku w Ankonie, na podstawie oryginału: *Guernica*, olej na płótnie, 349,3 × 776,6 cm, 1937, Muzeum Narodowe Centrum Sztuki Królowej Zofii w Madrycie

WNIOSKI

Przyjęcie emicjno-etycznej perspektywy interpretacji zjawisk kulturowych wydaje mi się niezbędne w odniesieniu do rozwijającego się dyskursu o inkluzywności muzeów i dekolonizacji struktur myślenia (por. Vergès 2024). Inkluzywny tekst kuratorski powinien uwzględniać perspektywę emiczną i etyczną, angażując przedstawicieli społeczności w proces interpretacji dzieła z uwzględnieniem struktur poznawczych

właściwych danej kulturze, jej sposobowi komunikacji oraz konceptualizacji świata. Brak partycypacji niesie ze sobą ryzyko powielania schematów myślowych przy całkowitym wykluczeniu grup o alternatywnych wzorcach percepcyjnych, niemających silnej reprezentacji kulturowej i naukowej. Skutkiem tego jest marginalizowanie treści kulturowych przypisywanych jedynie do obszaru dostępności lub edukacji specjalnej. Prace Nancy Rourke z kolekcji Muzeum Śląskiego stanowią pretekst do podjęcia dyskusji na temat potencjału kulturowego g/Głuchych, zredefiniowania formy inkluzyjnego tekstu kuratorskiego, włączenia środowisk samorzeczniczych do szerszej debaty odnośnie do inkluzywności w praktykach muzealnych oraz ich związków z ideą szeroko rozumianej dekolonizacji percepcji.

PRZYPISY

- 1 *American Sign Language Dictionary*, <https://www.handspeak.com/word/7941/>, 3.07.2025.
- 2 Projekt „Mapowanie percepcji. Projektowanie narracji inkluzywnych w przestrzeniach muzealnych” jest realizowany w ramach programu Doktorat Wdrożeniowy VII Edycja – Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Muzeum Śląskie, Uniwersytet Śląski w Katowicach.
- 3 *Deafnicity, deafhood* – pojęcia związane z kulturą g/Głuchych, zwracające uwagę na znaczenie tożsamości kulturowej osób g/Głuchych, a także dynastyczność głuchoty oraz transmisję międzypokoleniową (Ladd 2003).
- 4 De Via i Deaf Art – ruch artystyczny i kierunek w sztuce związany z krytyczną interpretacją systemu przez społeczność wykluczonych językowo g/Głuchych. Por. Museum of Deaf <https://www.museumofdeaf.org/de-via/>; Rochester Institute of Technology, <https://www.rit.edu/archives/ritnid-deaf-studies-archive>, 1.04.2026.
- 5 Nancy Rourke uznawana jest za przedstawicielkę drugiej fali De'Via.
- 6 Audyzm – forma dyskryminacji osób niesłyszących zmuszonych do funkcjonowania w świecie audialnym (Tomaszewski in. 2018).
- 7 Interpretacja symboli: „stoł McGregora” – nawiązanie do przemowy aktywisty Roberta P. McGregora, pierwszego prezesa Narodowego Związku Głuchych (National Association of the Deaf). Model czterech nóg stołu (edukacja, medycyna, rodzina, społeczeństwo) podtrzymuje blat audyzmu, w którym głuchotę postrzega się wyłącznie w perspektywie medycznej. Dwanaście czarnych flag w dużym trójkącie stanowi hołd dla pierwszych dwunastu dzieci, które zmarły po wszczepieniu implantów ślimakowych. Inne motywy to czarna róża (brak nadziei), niebieska taśma (audyzm), dziury w ciałach (bezsilność), tablica szkolna (powtarzalność systemu), odcięte ręce (zakaz migania), „słońce-dłoń” (symbol światła w Nepalu), przebita ręka (presja oralizmu), małpa (darwinizm społeczny), Matka Głuchych (nawiązanie do Davida Calla), czerwone góry (świadomość językowa według Paddy'ego Ladda) czy żółty korń (wspólnota g/Głuchych).
- 8 Dokumentacja fotograficzna akcji artystów w 2015 r. w Waszyngtonie z wykorzystaniem symboliki czarnych flag, do których nawiązuje w swojej pracy Rourke. *Surdists United: DC Action 2015*, <https://surdistsunited.com/actions/dc-2015/>, 7.07.2025.
- 9 Por. *The Influence of Alexander Graham Bell*, <https://gallaudet.edu/museum/exhibits/history-through-deaf-eyes/language-and-identity/the-influence-of-alexander-graham-bell/>, 7.07.2025.
- 10 Zob. ilustracja N. Rourke, *Druga fala Mediolanu*, własność Muzeum Śląskiego.
- 11 N. Rourke, *Piscataway and Nacotchtank Land Acknowledgment Mural*, Uniwersytet Gallaudeta w Waszyngtonie, 2024.
- 12 Znaki Indian w języku migowym Piscataway to: „ludzie”, „woda”, „miejsce, gdzie spotykają się dwie rzeki”, czyli dom (odniesienie do rzek Anacostia i Potomac). Znaki Indian Nacotchtank to „wigwamy” i „miasto handlarzy”.
- 13 Wypowiedź N. Rourke, materiały przekazane autorce w korespondencji prywatnej (tłum. własne).

BIBLIOGRAFIA

- Bauman H-D. L., Murray J. J. (2010), *Deaf Studies in the 21st Century: 'Deaf-gain' and the Future of Human Diversity*, [w:] *The Oxford Handbook of Deaf Studies, Language, and Education*, red. M. Marschark, P. E. Spencer, Oxford University Press, Oxford, s. 210–222.
- Bauman H-D. L., Murray J. J. (2014), *Deaf Gain. Raising the Stakes for Human Diversity*, University of Minnesota Press, Minnesota.
- Bourdieu P. (2002), *Dystynkcja. Społeczna krytyka władzy sądenia*, tłum. P. Biłos, Wydawnictwo Naukowe Scholar, Warszawa.
- Classen C. (2012), *The Deepest Sense. A Cultural History of Touch*, University of Illinois Press, Illinois.
- Classen C. (2017), *The Museum of the Senses. Experiencing Art and Collections*, Bloomsbury Publishing, London.
- Eckert R. C. (2010), *Toward a Theory of Deaf Ethnos: Deafnicity – D/deaf (Hómaemon, Homóglosson, Homóth-reskon)*, „Journal of Deaf Studies and Deaf Education”, t. 15, nr 4, s. 317–333, <https://doi.org/10.1093/deafed/enq022>, 7.07.2025.
- Folga-Januszewska D. (2015), *Muzea: fenomeny i problemy*, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, Kraków.
- Fricker M. (2007), *Epistemic Injustice, Power and Ethics of Knowing*, Oxford University Press, New York.
- Garland-Thomson R. (2012), *The Case for Conserving Disability*, „Journal of Bioethical Inquiry”, t. 9, nr 3, s. 339–355.
- Grassini A. (2021), *Muzeum Dotykowe w Ankonie: historia pewnej idei*, tłum. A. Pięcińska, „Kultura Współczesna. Teoria, Interpretacje, Krytyka”, nr 3, s. 14–29.
- Holcomb T. (2023), *Introduction to Deaf Culture*, Oxford University Press, New York.
- Kłopotowska A. (2016), *Doświadczenie przestrzeni w rehabilitacji osób z dysfunkcją wzroku. Sztuka a tyflo-rehabilitacja*, Oficyna Wydawnicza Politechniki Białostockiej, Białystok.
- Kusters A. (2015), *Deaf-same and Difference in International Deaf Spaces and Encounters*, [w:] *It's a Small World. International Deaf Spaces and Encounters*, red. M. Friedner, A. Kusters, Gallaudet University Press, Washington, DC, https://www.researchgate.net/publication/285596496_Deaf-same_and_Difference_in_International_Deaf_Spaces_and_Encounters_introduction_to_the_book_It's_a_Small_World_International_Deaf_Spaces_and_Encounters, 7.07.2025.
- Lane H. (1996), *Maska dobroczynności. Deprecjacja społeczności głuchych*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa.
- Ladd P. (2003), *Understanding Deaf Culture. In Search of Deafhood*, Multilingual Matters, Clevedon–Buffalo–Toronto–Sydney.
- Lane H., Pillard R. C., Hedberg U. (2011), *The People of the Eye. Deaf Ethnicity and Ancestry*, Oxford University Press, New York.
- Paul P. V. (2021), *Insiders and Outsiders: The Yin-Yang Approach to Understanding*, „American Annals of the Deaf”, t. 166, nr 3, s. 257–261, <https://doi.org/10.1353/aad.2021.0029>, 30.03.2026.
- Tomaszewski P., Wieczorek R., Moroń E. (2018), *Audyzm a opresja społeczna*, [w:] *Kultura a zdrowie i niepełnosprawność*, red. J. Kowalska, R. Dziurła, K. Bargiel-Matuszewicz, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, https://www.researchgate.net/publication/328359590_Audyzm_a_opresja_spoleczna/stats#fullTextFileContent, 7.07.2025.
- Vergès F. (2024), *A Programme of Absolute Disorder. Decolonizing the Museum*, Pluto Press, London.

NETOGRAFIA

- Handspeak, Eyeth*, <https://www.handspeak.com/word/7941/>, 7.07.2025.
- Museum of Deaf – De'Via and Deaf Art*, <https://www.museumofdeaf.org/de-via>, 7.07.2025.
- Surdists United: DC Action 2015*, <https://surdistsunited.com/actions/dc-2015/>, 7.07.2025.
- The Influence of Alexander Graham Bell*, <https://gallaudet.edu/museum/exhibits/history-through-deaf-eyes/language-and-identity/the-influence-of-alexander-graham-bell/>, 7.07.2025.
- TribalSigns*, <https://youtu.be/vF48U8oL7sk?si=xIGq4msPfkZyByWH>, 7.07.2025.

DAGMARA STANOSZ

Absolwentka etnologii, historii sztuki na Uniwersytecie Śląskim, podyplomowych studiów literacko-artystycznych oraz edytorskich na Uniwersytecie Jagiellońskim. Obecnie realizuje doktorat wdrożeniowy w Szkole Doktorskiej Uniwersytetu Śląskiego, pt. „Mapowanie percepcji. Projektowanie narracji inkluzywnych w muzeach”. Pracuje w Muzeum Śląskim. Prowadzi badania w zakresie antropologii sensorycznej i kognitywnej w kontekście przestrzeni odpowiedzialnych społecznie i muzealnictwa. Kuratorka główna projektu edukacyjno-naukowo-wystawienniczego i wystawy *Głusza*, prezeska Fundacji Antropologii Komunikacji „Ingraft”; d.stanosz@muzeumslaskie.pl.